

SPRAWOZDANIE DYREKTORA

C. K. GIMNAZYUM W MYŚLENICACH

ZA ROK SZKOLNY 1911.

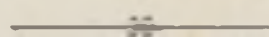
BURSA GIMNAZYALNA W MYŚLENICACH.

NAKŁADEM C. K. GIMNAZYUM

DRUKARNIA D. FADENA W MYŚLENICACH

Bursa gimnazyalna im. Ad. Mickiewicza w Myślenicach.

Młodzież to przyszłość narodu! Słowa te powtarzają wszyscy, wszyscy je rozumieją i czują, ale jakże mało ludzi dba o to, aby je mieć ciągle w pamięci i według nich postępować! Kto jest przejęty duchem patryotycznym, kto dba o lepszą przyszłość narodu, ten powinien w pierwszym rzędzie starać się o młodzież, o jej moralne wychowanie. Jaka młodzież, takie będzie społeczeństwo, bo „młodość jest rzeźbiarką, co wykuwa żywot cały".

Obowiązek moralnego wychowania młodego pokolenia spoczywa na rodzicach — ale czy wszyscy umieją lub mogą spełniać ten obowiązek? Niestety coraz częściej można się spotkać z niedbałością lub nawet lekceważeniem tak doniosłej sprawy. Powody tego smutnego stanu rzeczy leżą częścią w nieznajomości zasadniczych zasad wychowania, częścią w lekceważeniu i niedocenianiu ważności rozwoju psychicznego młodzieży.

A cóż dopiero mówić o wychowaniu tych dzieci, które uczęszczają do szkoły w obcem mieście, zdala od domu rodzicielskiego?

Dlatego to społeczeństwo samo widząc ten stan rzeczy stara się przez swe jednostki zapobiegać brakom i z obawy o przyszłość narodu usuwać złe wpływy i chronić młodzież przed zepsuciem.

W ostatnich szczególniej latach rozbudziła się w społeczeństwie bardzo ruchliwa dążność, aby ratować młodzież od

złego wychowania. Powstają internaty, bursy, Towarzystwa kolonij wakacyjnych, Towarzystwa opieki nad ubogą młodzieżą szkolną i t. p. Pojawiła się nawet myśl, aby tworzyć internaty przy każdej szkole, myśl nie dająca się w naszych warunkach urzeczywistnić.

Z tej to troski o dobre wychowanie młodzieży, a przez to o lepszą przyszłość narodu powstała Bursa gimnazyalna w Myślenicach.

Prawie we wszystkich miastach posiadających gimnazya istnieją także bursy lub internaty (w większych nawet po kilka) ale z pewnością w żadnem nie powstała ta instytucya tak szybko, tak z niczego i niepostrzeżenie jak w Myślenicach.

Dość powiedzieć, że już w drugim roku istnienia gimnazyum, bez funduszów powstaje bursa na 50 uczniów. Zawdzięczać to należy wyjątkowo korzystnym okolicznościom. Ponieważ gmina miasta Myślenice nie miała gdzie umieścić gimnazyum przez 2 lata i musiałaby albo stawiać baraki, albo wynająć większy budynek i przerobić go na użytek szkoły, (w obu wypadkach pociągnęłoby to za sobą olbrzymie koszta) przeto dyrektor gimnazyum poddał projekt wybudowania gmachu, który pomieści w sobie gimnazyum przez 2 lata, poczem będzie obrócony na bursę gimnazyalną. Rada miejska przyrzekła wynająć nowy budynek za czynszem rocznym 6000 K.

Myśl rzucona przez dyrektora gimnazyum znalazła życzliwe echo w społeczeństwie, posypały się obfite datki, które umożliwiły rozpoczęcie budowy. Ks. Kaz. Lubomirski darował grunt obszaru 2000 m², p. Kaz. Bzowksi z Drogini, marszałek powiatu, 50 sągów kamienia łamanego, Powiat. Kasa Oszczędności przyrzekła coroczną subwencyę 1500 K. itd.

Równocześnie z napływem składek zawiązał dyrektor Towarzystwo Bursy gimnaz. im. Ad. Mickiewicza w Myślenicach, którego statut zatwierdziło ck. Namiestnictwo reskr. z d. 27 marca 1910 L. XIII. 1588.

D. 1 maja 1910 rozpoczęto roboty. Mimo powszechnego mniemania, że robota po 2 tygodniach się urwie, dyrektor nie

tracił nadziei, że potrafi budowę doprowadzić do pomyślnego wyniku. Nie szczędził też pracy i zabiegów, aby dostarczyć materyału i zbierać fundusze.

D. 29 maja odbyło się poświęcenie kamienia węgielnego w sposób uroczysty. Po nabożeństwie w kościółku miejskim ruszyła procesya do bursy. Wzięły w niej udział szkoły ludowe męska i żeńska, gimnazyum i liczne obywatelstwo. Poświęcenia dokonał ks. Stanisław Żur, katecheta miejscowy. W kamień węgielny wmurowano następujący dokument na pergaminie:

„W r. p. 1910, w 500 rocznicę wiekopomnego zwycięstwa oręża polskiego nad Krzyżakami pod Grunwaldem, w król. wol. mieście Myślenice, liczącem ok. 3000 mieszkańców leżącem w tej części dawnej Rzeczypospolitej polskiej, która po nieszczęsnych rozbiorach została przyłączona pod nazwą Galicyi do monarchii austryackiej i w tym czasie podlegała rządom dobrotliwego monarchy cesarza Franciszka Józefa I., w drugi rok po założeniu w Myślenicach gimnazyum, wzniesiono ten zakład wychowawczy nazwany Bursą gimnazyalną imien. Ad. Mickiewicza największego poety polskiego. Miejsce, na którem się ten budynek wznosi, należało do obszaru dworskiego dóbr księcia Kazimierza Lubomirskiego w Dolnej wsi, w tym roku jednak przyłączono je do miasta Myślenice. Budynek ten powstał staraniem Stanisława Pardyaka, pierwszego dyrektora nowo-założonego gimnazyum myślenickiego i pierwszego prezesa Towarzystwa Bursy gimnazyalnej zawiązanego dla zbożnego celu opiekowania się ubogą a zdolną i pilną młodzieżą uczęszczającą do gimnazyum myślenickiego.

Towarzystwo Bursy gimnazyalnej zbudowało ten zakład na pożytek narodu i na chwałę ojczyzny z pomocą gminy król. wol. miasta Myślenice, za burmistrza Dr. Mikołaja Klakurki ofiarnością instytucyj i ludzi dobrej woli i dbających o moralne wychowanie młodzieży, a przez to o lepszą przyszłość Ojczyzny.

Plan budynku wykonał architekt Dr. Zubrzycki z Krakowa, budowę przeprowadził Jan Hołuj, koncesyonowany majster murarski, poświęcenia tego kamienia węgielnego dokonał ks. St. Żur, w Myślenicach d. 29 maja 1910.

Na wieczną pamiątkę umieszczamy nazwiska pierwszych dobrodziejów Bursy gimnazyalnej, protektorki, Wydziału i członków Towarzystwa i uczestników uroczystości".

D. 10 lipca budynek był już pod dachem, a w ciągu całej budowy panowała niezwykła pogoda. W ciągu lipca i sierpnia pracowano nad wewnętrznem wykończeniem tak, że na 1 września budowa była skończona.

Bursa składa się z 6 wielkich sal i 7 mniejszych. Na piętrze trzy wielkie sypialnie dla młodzieży i mieszkanie kierownika złożone z 3 pokoi i kuchni. Na parterze dwie wielkie uczelnie i jadalnia, kuchnia z pokojem kucharki i pokój izolacyjny. Pod całym budynkiem są obszerne piwnice. Obok budynku znajduje się dość obszerny dziedziniec.

Według umowy Towarzystwo Bursy oddało budynek Radzie miejskiej na pomieszczenie gimnazyum. Z powodu świeżości murów sprowadziło się gimnazyum do nowego budynku dopiero d. 5 października. D. 8 październ. odbyło się uroczyte poświęcenie bursy dokonane przez ks. dziekana Fiedora z Drogini przy współudziale duchowieństwa okolicznego i obywatelstwa.

Zebranych powitał przemową prof. Lambert zaznaczając, że jak inne miasta tak i Myślenice uczciły rocznicę grunwaldzką trwałym pomnikiem wznosząc gmach Bursy. Po tej przemowie ks. dziekan dokonał uroczystego poświęcenia gmachu zewnątrz i wewnątrz i przemówił od ustawionego przed budynkiem ołtarza podnosząc w podniosłych słowach moralne znaczenie powstającej instytucyi i wielbiąc jej twórców. Teraz zabrał głos delegat Rady szkolnej krajowej, Dr. Karol Opuszyński, krajowy inspektor szkół średnich i w imieniu Rady szkolnej wyraził radość z powstania bursy wzywając młodzież, by okazała się godną tych trudów, jakie ponieśli założyciele bursy dla jej dobra.

Imieniem Towarzystwa Bursy gimnaz. przemawiał prof. Morawiecki, dziękując w pięknych i poetycznych słowach wszystkim tym, którzy przyczynili się do powstania tej pożytecznej instytucyi a zwracając się do młodzieży przedstawił jej ciążące na niej obowiązki tak względem szkoły, jak i społeczeństwa. Zachęcał młodzież do sumiennej pracy, do wdzięczności wobec rodziców i szkoły, do prawdziwej miłości Ojczyzny.

Imieniem młodzieży wygłosił uczeń III. kl. następujący wiersz okolicznościowy napisany przez prof. Morawieckiego.

Wieki leżała ta ziemia odłogiem
Obca i pusta, borami pokryta.
Co wiosną nędza stawała przed progiem
Górskiego ludu . . . . Nie kłosami żyta
Szumiały wzgórza i nadrzeczne pola,
Lecz ciemnym borem, kędy legowisko
Miewał zwierz dziki . . . Na losów igrzysko
Lud tu wydany miał imię — Niedola!

Ciemniej niż w borze było jeszcze w duszy
Mojego ludu! . . . smutno w serca głuszy! . . .

I przyszli ludzie od krakowskiej strony;
Poczęli trzebić bory tysiącletnie;
Gór zbocza ryły ostre pługi, brony,

A w rzek zagajach ozwały się fletnie.
Nowe się życie poczęło. . . . .
Już wzrasta
Lud biedny, górski . . . już się szumna niwa
W promieniach słońca złotego wygrzewa,
W krąg murów zamku dźwiga się zrąb miasta.
Już myślenicki kościół swoją wieżą
Pnie się w błękity. . Już z królewskiej łaski
Miernicy okręg obszerny wymierzą
Nowemu miastu. — Tak nam mówią skazki —

Lecz jeszcze w duszach trwa smutna pomroka.
Jak noc przepastna, jak otchłań głęboka!

Bo jeszcze wiedzy różdżka dobrotliwa
Nie jęła czynić swoich wielkich czarów;
Jeszcze odłogiem ciągle leży niwa
Serc i dusz ludzkich! . . . .

Z gnuśności obszarów
Dźwigła się wreszcie myśl! Za wolą ludu
Powstaje źródło wiedzy i oświaty;
Skromna świątynia wiecznej Prawdy cudu,
Otwierająca nowe myśli światy.

Powstaje nasza ukochana szkoła,
Co nam być ma krynicą czystą wiedzy
I źródłem cnót; co na nas wiecznie woła;

„Po Prawdy wciąż wy mi zdążajcie miedzy!“

O Matko Ty! co prawdy promień złoty
Na naszych serc ugory rzucasz wciąż,
Słuchać Twych słów my chcemy i iść cnoty
Gościńcem wprzód, a każdy jako mąż
Spłaci Ci dług, jak dobry syn Ojczyzny,
Ważąc swą pierś na rany i na blizny.

Sprawa finansowa Bursy gimnazyalnej przedstawia się dzięki ofiarności społeczeństwa wcale pomyślnie. Dyrektor gimnazyum zebrał w ciągu jednego roku z datków, przedstawień, odczytów, festynów, ze składek członków Towarzystwa 10.000 K. (w tem członkowie założyciele 5200), gmina Myślenice wypłaciła czynsz za dwa lata z góry w kwocie 12000 K. razem 22000 K.

Do wypłacenia pretensyj dostawców i robocizny okazała się jeszcze potrzeba 18000 K. W tem kłopotliwem położeniu przyszedł Towarzystwu Bursy z pomocą p. Zenon Jędrkiewicz inżynier z Cieszyna, dyrektor hut arcyksiążęcych, rodem z Myślenic, który ofiarował Towarzystwu pożyczkę owych 18000 K.

na $4^3/_4\%$ a nadto przyobiecał pozostawić sumę tę na hipotece bursy. Ten czyn wspaniałomyślny p. Jędrkiewicza uwolnił Towarzystwo pod bardzo korzystnymi warunkami od wielu kłopotów i pozwolił wypłacić wszystkie długi tak, że z wyjątkiem wymienionych 18000 K. niema żadnego długu na bursie, oszacowanej przez rzeczoznawców sądowych na 62000 K. Tensam dobrodziej zaręczył za ogrodzenie siatkowe, które wykonała firma Gorecki z Krakowa za sumę 1266 K. Dyrekcya pow. kasy Oszczędności ofiarowała 10 drzewek owocowych, a zakład Józefitów w Krakowie kilkanaście drzewek ozdobnych i krzewów.

Młodzież gimnazyalna usypała na dziedzińcu bursy kopiec pamiątkowy.

Dzisiaj, kiedy już budynek stoi wykończony, obsadzony drzewkami i ogrodzony, a niezadługo zacznie spełniać swe humanitarne i dobroczynne zadanie, przebiegając myślą wszystkie troski i zabiegi, wszystkie trudności i ciężką pracę poniesioną w celu zbudowania bursy, nie mogę się powstrzymać od wyrażenia rzewnej wdzięczności wszystkim tym, którzy na moje prośby i odezwy pospieszyli z chętną pomocą i ofiarnością. Tylko tej okoliczności zawdzięcza bursa swe powstanie. A tych chętnych i ofiarnych ludzi jest bardzo wielu. Oni to zbudowali bursę, jako przybytek moralnego wychowania młodzieży, im należy się od społeczeństwa gorąca wdzięczność. Ponieważ nie mogę wymieniać wszystkich dobrodziejów ze względu na rozmiary sprawozdania, niech mi wolno będzie wyrazić mą wdzięczność pierwszym: gminie miasta Myślenice za to, że zgodziła się na mój projekt i udzieliła po zniżonej cenie drzewa i cegły, JWP. Marszałkowi K. Bzowskiemu za ofiarowanie 50 sągów kamienia, ław, i schodów, J. O. Księciu K. Lubomirskiemu za grunt pod budowę, JO. Księciu Witołdowi Czartoryskiemu, Dyrekcyi Pow. kasy Oszczędności za hojne dary i wszystkim

członkom założycielom i zwyczajnym Towarzystwa Bursy gimnazyalnej za to, że materyalnie i moralnie poparli cel humamnitarny, jakim jest Bursa gimnazyalna.

Stanisław Pardyak.

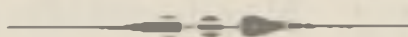
CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Grono nauczycielskie.

1. Stanisław Pardyak, dyrektor, członek ck. Rady szkolnej okręgowej, prezes Towarzystwa bursy gimnazyalnej uczył jęz. grec. w kl. III tygod. godz. 5.
2. Brak Jan, rzeczywisty nauczyciel, uczył języka łaciń. w kl. I., niem. w kl. I-III. tyg. godz. 19.
3. Lambert Józef, rzeczywisty nauczyciel, uczył jęz. łacińs. w kl. II. geogr. w kl. I-III. hist. w kl. I-III. tygod. godz. 19.
4. Morawiecki Stefan c. k. profesor, uczył jęz. łać. w kl. III., pol. w kl. I-III. tygod. godz. 16.
5. Nowak Franciszek, rzeczywisty nauczyciel, uczył matem. w kl. I-III, hist. nat. w I-III., kaligr. w kl. I. tyg. godz. 16.
6. Ks. Jan Wojewodzic zastęp. katech. uczył religii w kl. I-III. tygod. godz. 6.
7. Eliński Józef, zast. naucz. na urlopie.

Przedmioty nadobowiązkowe:

1. Bursztyn Tadeusz, naucz. pomoc. uczył gimnast. w kl. I-III tyg. godz. 6.
2. Szczurowski Stanisław, naucz. pomoc. uczył rysunków w kl. I-III i śpiewu w kl. I-III tyg godz. 8.

Rozkład nauk.

Klasa I.

Religia. 2 godz. tygodniowo. Z katechizmu wielkiego pierwsza połowa.

Język polski : 3 godz. tygod. Elementarna nauka o zdaniu pojedynczem i elementarna nauka odmiany imienia i słowa; poznanie części mowy i przygodna nauka składni i interpunkcyi. Wyraziste czytanie ustępów prozaicznych i poetycznych, rozbiór, streszczanie i opowiadanie, wygłaszanie z pamięci ustępów tak wierszowanych jak i prozaicznych. 9 zadań w półroczu.

Język łaciński. 6. godz. tygod. Odmiana imion i czasowników, ważniejsze przyimki i spójniki. Ćwiczenia w tłómaczeniu, rozmówki po łacinie, tłómaczenie łatwych zdań niemieckich na jęz. łać. Na pamięć przysłowia i dwuwiersze. Od połowy listopada co 2 tygodnie półgodzinne zadanie szkolne.

Język niemiecki. 5 godz. tyg. Wyraźnie czytanie z dobrym akcentem niem. Znajomość słówek i form w przykładach wybranych z własnego bogactwa wyrażeń, wyszukanie synonimicznych wyrazów, które z dawnych lekcyi są znane. Tworzenie pytań i odpowiedzi na temat ustępu. Wypisywanie trudniejszych odmian na tablicy. Krótkie opowiadanie. Recytowanie wierszy i ustępów z prozy. Retrowersya. 4 zad. szkolne na miesiąc.

Historya. 2 godz. tyg. Najważniejsze podania, osobistości i zdarzenia z historyi ojczystej według podręcznika Cz. Pieniążka. Opowiadania z dziejów kraju rodzinnego.

Geografia. 2 godz. tyg. Zasadnicze pojęcia geograficzne traktowane w sposób poglądowy zrazu na podstawie stosunków miejscowych, a następnie w stałym związku z bieżącym

materyałem nauki. Położenie słońca w stosunku do budynku szkolnego i mieszkalnego w rozmaitych porach dni i roku. Następnie oryentowanie się w rzeczywistej okolicy i na karcie. Pierwsze zaznajomienie się z siatką globusu. Opisanie i wyjaśnienie sprawy oświetlenia i ogrzania kraju ojczystego w ciągu jednego roku, o ile te zjawiska bezpośrednio zależą od długości dnia i wysokości słońca. Główne formy lądu i wód, ich rozdział na ziemi i sposób przedstawienia. Położenie najważniejszych państw i miast. Próby rysowania najprostszych przedmiotów geograficznych.

Matematyka. 3 godz. tyg. Z arytmetyki: cztery działania na liczbach całych i dziesiętnych, monety, wagi, pojęcia wstępne o ułamkach zwyczajnych, podzielność liczb przez czynniki pierwsze, najmniejsza wspólna wielokrotność. Z geometryi: utwory geometryczne proste jak linia, prostokąt, prostopadłościan, kąty, trójkąty. Zad. szkol. 3 w półroczu częste ćwiczenia domowe.

Historya naturalna. 2 godz. tyg. Zoologia 6 miesięcy. Ssaki i ptaki, ich budowa i podział systematyczny. Botanika od 1 marca: Opis ważniejszych roślin dwuliściennych rosnących w okolicy Myślenic, z zagranicznych uprawne.

Rysunki. 2 godz. tyg. Rysunek rozmachowy, tudzież rysunek płaski przedmiotów z otoczenia ołówkowy i barwny, rysunek rzutowy łatwych przedmiotów z otoczenia.

Kaligrafia. 1 godz. tyg. W I półr. pismo łacińskie, w II. niemieckie, według wzorów Krzanowskiego.

Klasa II.

Religia 2 godz. tyg. Z katechizmu wielkiego druga połowa.

Język polski. 4 godz. tyg. Nauka o odmianie imienia, składnia rządu; nauka o przysłówkach i przyimkach. Czytanie, deklamacya i zadania jak w kl. I.

Język łaciński. 6 godz. tyg. Uzupełnienie nauki o formach prawidłowych przez dodanie pominiętych w kl. I. partyj z zakresu nauki o zaimkach, liczebnikach i czasownikach, najważniejsze nieprawidłowości deklinacyi, rodzaju i konjugacyi. Zdanie pytajne zawisłe, accusativus cum infinitivo, ablativus absolutus. Wypracowania pisemne jak w kl. I.

Język niemiecki. 4 god. tyg. jak w kl. I. Ciągłe rozmówki. Opisywanie pojęć. Odmiana czasowników z pisownią. Tworzenie wyrazów z danego pnia. Recytowanie wierszy i ich pisemne streszczenie. Wyszukiwanie wyrazów synonimicznych znanych z materyału kl. I. Retrowersya. 3 zad. szkolne 1 domowe na miesiąc.

Historya. 2 godz. tyg. Najbardziej zajmujące podania i najwybitniejsze osobistości i zdarzenia z historyi starożytnej, z przeważnem uwzględnieniem Grecyi i Rzymu.

Geografia. 2 godz. tyg. Przeniesienie obrazu śrubowej drogi słońca, uzyskanego na horyzoncie ojczystym na horyzonty w innych szerokościach, przyczem należy zaczynać od stosownego opisu krajobrazu; stąd kulistość i wielkość ziemi, pogłębienie nauki o globie; Azya, Afryka, ich położenie i granice, oro- i hydrografia, typografia i klimat. W zależności od gleby i klimatu: roślinność, płody kraju. Zatrudnienie ludów omówione na kilku przykładach zrozumiałych. Europa, pogląd na jej granice, góry i wody. Kraje Europy południowej i wielka Brytania. Rysowanie prostych szkiców map (tylko dla ćwiczenia).

Matematyka. 3 godz. tyg. Arytmetyka: Działania ułamkami zwyczajnymi, stosunki, proporcye i ich zastosowanie w rozwiązywaniu zagadnień. Geometrya: Trójkąty, równoległoboki, kąty środkowe, i obwodowe

Historya naturalna. Zoologia 6 miesięcy: Ryby, płazy, gady, ptaki, mięczaki, szkarłupnie, skorupiaki, pajęczaki, wije, robaki, jamochłony, pierwotniaki. Botanika od 1 marca: dwuliścienne kółkowate, jednoliścienne, skrytokwiatowe.

Rysunki 2 godz. tyg. Rysunek rozmachowy motywów płaskich, przestrzenny z natury łatwych przedmiotów o kształtach graniastych i okrągłych; rzutowy przedmiotów z otoczenia o skali zmniejszonej i wielkości natural.

Klasa III.

Religia. 2 godz. tyg. Liturgika w I. półr. Historya biblij. Starego Zakonu w II. półr.

Język polski. 3 godz. tyg. Czytanie, objaśnianie i rozbiór ustępów według wypisów. Krótkie wiadomości o życiu i pismach autorów czytanych ustępów. Deklamacya jak w kl. I. Nauka o odmianie czasownika i składnia, w obrębie czasownika nieodmienne części mowy. Zadań w ciągu roku 8 szkol. 4 dom.

Język łaciński. 6 godz. tyg. Z gramatyki 3 godz: Składnia zgody i rządu i odpowiednie przykłady z ćwiczeń. Z lektury Korneliusza Neposa (3 godz. tyg.) żywot: Miltyadesa, Arystydesa, Temistoklesa, Cymona, Pelopidasa i Epaminondasa. Kursorycznie przeczytano w klasie żywot Hamilkara i Hannibala. Nadto kilku uczniów przeczytało z własnej pilności żywot Konona lub Trazybula. Na półrocze 6 zad. szk.

Język niemiecki. 4 godz. tyg. Wypisywanie słówek synonimicznych bez znaczeń polskich i tworzenie przykładów, określanie treści wyrazów. Czytanie kursoryczne Grimma Kinder- u Hausmärchen i streszczanie ich pisemne. Omawianie poematów pod względem języka poetyckiego, budowy formalnej i psychologicznej i uczenie się ich na pamięć 1 zad. szk. 1 dom. na miesiąc.

Język grecki. 5 godz. tyg. Odmiana prawidłowa imion i czasowników aż do „verba liquida“ według ćwiczeń greckich.

Historya. 2 godz. tyg. Najważniejsze osobistości z historyi monarchii austr. węgier., w związku z historyą powszechną. Opowiadania z dziejów monarchii austr. węg.

Geografia. 2 godz. tyg. Kraje Europy nieomówione w kl. II. z wyłączeniem monarchii austr.-węg. Ameryka i Australia według tych samych zasad co w kl. II. Powtórzenie i uzupełnienie wiadomości z geografii astronomicznej ze względu na działy nauki fizyki przeznaczone dla tej klasy. Szkicowanie map jak w kl. II.

Z historyi kraju rodzinnego (przedmiot nadob. 1 godz. tyg.) Dzieje Polski za Piastów i pierwszych Jagiellonów według podręcznika Rawera. Dzieje ojczyste wyd. 4.

Matematyka. 3 godz. tyg. Arytmetyka: Działanie liczbami ogólnemi i algebraicznemi, potęgi, pierwiastek drugi i trzeci,

mnożenie i dzielenie skrócone. Geometrya; Obliczanie powierzchni i objętości figur płaskich i brył, twierdzenie Pitagorasa.

Fizyka. 2 godz. tyg. Pojęcia wstępne, ciepło, magnetyzm elektryczność, głos, światło, przy świetle zjawiska niebieskie.

Zabawy i wycieczki młodzieży.

Naukę gimnastyki i zabaw pobierała młodzież w 2 godz. tyg. dla każdej klasy. Nauka odbywała się w dnie pogodne na boisku w ogrodzie miejskim, w dnie słotne w sali „Sokoła".

W ciągu roku szk. odbyła młodzież kilka wycieczek ze swymi profesorami w bliższą okolicę Myślenic a w maju dalszą wspólną wycieczkę na Kotoń.

Pomoc koleżańska uczniów.

Pozostałość z roku 1910	72 K.	29 h.
Przy wpisach złożyli uczniowie	49 „	10 „
Powiatowa Kasa Oszczęd. za rok 1909 . .	300 „	— „
Składka WP. Skowrońskiego: Dr. J. Daniec 1 K. G. Pawlikowski 1 K. A. Gąska 1 K. Skowroński 2 K. N. N. 20 h. E. Klebert 1 K. razem	6 „	20 „
Powiatowa Kasa Oszczęd. za r. 1910 . .	400 „	— „
Razem .	827 K.	59 h.

Z tego wydano:

Stemple na kwity	3 K.	24 h.
Na książki szkolne	172 „	90 „
Na ubrania dla 8 uczniów	162 „	— „
Na buciki	8 „	60 „
Na lekarstwo dla 1 ucznia	2 „	42 „
Na koszulki gimnastyczne	1 „	40 „
Na majówkę dla biednych uczniów . .	30 „	— „
Razem .	380 K.	56 h.

Zestawienie:

Dochód	827 K.	59 h.
Rozchód	380 „	56 „
Pozostaje na r. 1912 .	447 K.	03 h.

Imieniem ubogiej młodzieży składa Dyrektor wszystkim szlachetnym ofiarodawcom gorące podziękowanie.

Biblioteka pomocy Koleżań. liczy 166 książek szkolnych korzystało z niej 64 uczniów. Uczniowie ofiarowali 99 książek resztę zakupiono za sumę 172 K. 90 h.

Nauka muzyki:

Chcąc u uczniów rozbudzić zamiłowanie do muzyki, zaprowadził dyrektor naukę na instrumentach smyczkowych i dętych. Zakupno szkrzypiec ułatwiono uczniom w ten sposób, że spłacali je po 1 K. miesięcznie. Równocześnie zgłosiła się pewna liczba uczniów na naukę na instrumentach dętych· Przyjęto tylko tych, którzy przynieśli od p. fizyka Dr. Merunowicza poświadczenie, że mogą się uczyć bez szkody dla zdrowia. Przyjęto na naukę 12.

Nauka gry na skrzypcach odbywała się w I półr. w 2, w II w I godz. tygod. Nauki udzielał p. Szczurowski bezinteresownie.

Nauka na instrumentach dętych uległa długiej przerwie z powodu braku nauczyciela. Dopiero w maju otwarto ją na nowo.

Rachunek orkiestry gimnazyalnej:

Subwencya Minist. W. i O. . . .		300 K. — h.
Uczniowie złożyli		6 „ 82 „
	Razem	306 K. 82 h.

Z tego wydano

Na instrumenta muzycz.	450 K. — h.
Na naukę	70 „ — „
	520 K. — h.

Deficyt pokryto częścią z funduszu na zabawy 120 K. — h. częścią dyrektor zakładu z księdzem katechetą.

Zbiory naukowe.

I. Biblioteka nauczycielska.

Zakupiono 32 dzieła w 79 tomach; prenumerowano czasopism 20. Dary: Akademia Umiejętności darowała dzieł 20.

II. Gabinet fizyczny.

Zaopatrzono w przyrządy i okazy ze wszytkich działów i tak: z fizyki ogólnej 13, dynamiczne własności materyi 24 ciepło 8, promieniowanie 7, magnetyzm 6, elektryczność 23.

III. Gabinet historyi naturalnej.

Z zoologii tablicę orangutana, okaz wypchanego rysia darował p. Ganczarski z Trzebuni (za zwrotem kosztów wypchania), dano do wypchania ofiarowane okazy bażanta i sowy.

IV. Gabinet geograficzny.

W ciągu r. 1910/11 zakupiono 8 wielkich map ściennych i 54 tablic i obrazów.

V. Gabinet rysunkowy.

Dokupiono 15 sztuk różnych przedmiotów tak, że ogólna liczba pozycyj inwent. wynosi 55 w 121 egzempl.

Biblioteka dla uczniów.

Wynosi 178 książek pol. w 208 tomach; 7 książek niemiec. Wypożyczano książki raz na tydzień. Z biblioteki korzystało uczniów kl. I. 40 pożycz. 400, kl. II. 36 pożycz. 500, kl. III. 38 pożycz. 430, ogółem wypożyczono 1330.

Statystyka uczniów.

	KLASA I	II.	III.	Razem
1. Liczba uczniów.				
Na początku i w ciągu roku szkolnego przyjęto uczniów publicz. i prywat.				
a) na podstawie egzaminu wstępnego	43	2	1	46
b) z innego Zakładu	1	—	—	1
c) po przerwie	1	1	—	2
d) bez promocyi	1	2	—	3
e) z promocyą z tutej. Zakładu	—	29	24	53
z obcych Zakładów	—	—	3	3
f) uczniów i uczenic prywat.	4	—	4	8
Razem	50	34	32	116
W ciągu roku wystąpiło	12	1	2	15
Z końcem roku szk. 1911 było	38	33	30	101
2. Według miejsca urodzenia było z końcem roku szk.				
Z Myślenic	3	8	5	16
„ Powiatu myślenickiego	14	11	9	34
„ innych powiatów	21	14	12	47
Razem	38	33	26	97
3. Według miejsca pobytu.				
a) miejscowych	7	11	10	28
a) zamiejscowych	31	22	16	69
	38	33	26	97
4. Według języka ojczystego.				
Polaków	38	33	25	96
Rusinów	—	—	1	1
Razem	38	33	26	97
5. Według wyznania:				
a) religii rzym.-kat.	38	33	25	96
b) „ grec.-kat.	—	—	1	1
Razem	38	33	26	97

	KLASA I.	KLASA II.	KLASA III.	Razem
6. Wiek uczniów:				
Lat skończonych 10 miało	1	—	—	1
„ „ 11 „	3	—	—	3
„ „ 12 „	15	9	2	26
„ „ 13 „	9	6	3	18
„ „ 14 „	8	8	6	22
„ „ 15 „	1	4	8	13
„ „ 16 „	1	2	2	5
„ „ 17 „	—	4	2	6
„ „ 18 „	—	—	3	3
Razem	38	33	26	97
7. Klasyfikacya uczniów.				
a) Chlubnie uzdolnionych do klasy wyższej	8^{2}	5	3	16
b) Uzdolnionych	24^{3}	25	18^{2}	67
c) Nieuzdolnionych	2	2	3	7
d) Do egzaminu poprawczego przeznaczono	—	1	2	3
Razem	34^{1}	33	26^{4}	93^{4}
8. Przedmioty nadobowiązkowe.				
1. Gimnastyka	27	26	14	67
2. Rysunki	37	33	9	79
3. Śpiew	27	20	11	58
Razem	91	79	34	204
9. Opłatę szkolną złożyło.				
W I. półroczu	18	5	3	26
W II. „	8	7	8	23
Razem	26	12	11	49
10. Fundusz na środki naukowe.				
Taksy wstępne	205·80	8·40	16·80	231·—
Datki na środki naukowe	100·—	74·—	66·—	240·—
„ na gry i zabawy	42·—	36·—	30·—	108·—
11. Stypendya.				
Nieznajomego dawcy	—	—	60	
Ks. Montleart	400	—	—	

Kronika zakładu.

Rok szkolny rozpoczął się uroczystem nabożeństem d. 3 września. D. 9 września i 19 listopada odbyło się żałobne nabożeństwo za śp. Cesarzową Elżbietę, a 4 paźdz. uroczyste nabożeństwo z powodu imienin Najjaś. Pana.

Od. 5—8 paźd. wizytował zakład Dr. Karol Opuszyński ck. krajowy inspektor szkół średnich, który także jako delegat ck. Rady szkolnej krajowej przemawiał na poświęceniu bursy gimnazyalnej d. 8. paźdz.

Od 8 paźdz. przeniosły się 3 klasy gimnazyalne, kancelarya i zbiory naukowe do zbudowanego przez Towarzystwo Bursy gimnazyalnej gmachu, gdzie znalazły lepsze umieszczenie.

W ciągu roku szk. wizytował kilkakrotnie naukę religii komisarz książęco - biskupiego Konsystorza ks. Fiedor dziekan z Drogini.

Młodzież przystąpiła trzykroć do spowiedzi św.

D. 28 maja urządził zakład uroczysty popis uczniów gimn. celem uczczenia konstytucyi 3 maja.

Wieczorek rozpoczęło piękne przemówienie prof. St. Morawieckiego o znaczeniu konstytucyi 3 maja poczem nastąpiły deklamacye uczniów śpiew i ćwiczenia gimnastyczne.

D. 28 czerwca odbyło się żałobne nabożeństwo za duszę śp. Cesarza Ferdynanda.

D. 29 czerwca uroczyste nabożeństwo na zakończenie r. szkol. i rozdanie świadectw.

Ważniejsze rozporządzenia Władz.

Ck. R. szk. k. reskr. z d. 22 sierpnia 1910 L. 54929 zezwoliła przyjąć tylko 2 hospitantki na 7 zgłoszonych.

C. k. Rada szkolna krajowa reskr. z d. 27 listopada 1910 L. 70720 wyraziła uznanie i podziękowanie dyr. St. Pardyakowi i ks. Żurowi za skuteczną i owocną pracę dla dobra młodzieży.

Ck. Min. W. i O. z d. 17 stycznia 1909 l. 2010 wydało przepisy odnoszące się do pobierania stypendyów: Stypendyum wstrzymuje się uczniowi, który na I. półr. okazał rażące zaniedbanie (w półr. wykaz cenzur). Jeżeli na końcu roku szkol. nie otrzymał promocyi odbiera mu się je zupełnie. Natomiast otwiera mu się na nowo jeśli w świadectwie rocznem otrzymał warunki przejścia do klasy wyższej.

Ck. R. szk. k. reskr. z 27 stycznia 1911 l. 972 udzieliła p. Józ. Elińskiemu płatnego urlopu na II. półr. w r. 1910|11.

Ck. R. szk. k. reskr. z 13 stycznia 1911 l. 2777 ogłosiła konkurs na 2 posady nauczycielskie w ck. gimn. w Myślenicach od 1 września 1911 mian. filologiczną i matematyczną

Ck. R szk. k. reskr. 30/1 911 L. 595 zaleciła obchodzić uroczystości szkolne tylko w dnie wolne od nauki.

C. k. R. szk. reskr. z 20 lutego 1911 l. 2875 przyznała rzecz. naucz. Fr. Nowakowi I. dodatek pięcioletni od 1 marca 1911.

Ck. Min. W. i O. reskr. z 22 lutego 1912 l. 35613/910 zaliczyło przedstawienia kinematograficzne do przedstawień publicznych.

P. Minister W. i O. reskr. z 30 marca 1911 l. 8661 zarządził w sprawie feryj co następuje:

1) główne ferye niezmienione.
2) I. półr. kończy się 31 stycznia
   II. „ zaczyna się 1 lutego.
3) Ferye świąt Bożego narodzenia trwają od 22 grudnia do 7 stycznia włącznie.
4) Ferye świąt Wielkanocnych, od wtorku w wielkim tyg. do środy po niedzieli wielkanocnej.

Spis uczniów[1].

w r. 1910|11.

Klasa I.

Baran Stanisław
Braś Andrzej
Bylica Jan*
Cieśla Jan*
Domanus Józef
Dyrlik Franciszek
Flis Henryk
Fornalik Jan*
Gorączko Władys.*
Górka Antoni
Gostkowski Tadeusz*
Grzybek Kajetan
Hajdusiewicz Jakób*
Kański Wacław
Kaperek Jan
Klakla Jan
Kochaj Grzegorz
Kozubski Tadeusz
Królikowski Leon
Kruziel Józef*
Krzyściak Antoni
Krzysztof Józef
Kula Franciszek*
Lichoń Teofil
Lipień Jan
Łapa Adam*
Łukasik Stanisław
Matoga Jacek
Maślanka Jan
Matuszyk Stanisław
Obłaza Józef
Oliwa Jan
Pazgan Stanisław
Pilch Ludwik
Piwowarczyk W.*
Polończyk Ludwik
Siadek Władysław
Smigla Franciszek
Swiatłoń Henryk*
Tomala Józef
Tumidajski Albin*
Wadowski Kazimierz
Wątor Józef
Wątorek Jan
Węgrzyn Jan
Żur Stanisław

Pryw:

Czechowska Zofia
Górska Kazimiera
Kamieński Stefan
Pelc Józef

Klasa II.

Bednarski Mateusz
Betlej Jan
Brutanek Stanisław
Dobosz Henryk
Duda Władysław
Dziatkowiec Jan
Frączek Wicenty
Gdowski Józef
Górski Alfons
Jeż Władysław
Karaś Władysław
Kinstler Ignacy*
Klimas Jakób
Kraus Jan
Kurowski Andrzej
Matoga Wojciech
Majerski Albin
Michalec Władysław
Morawski Stanisław
Mucha Antoni
Pardyak Stanisław
Piech Mieczysław
Sendler Emil
Szczepaniec Franc.
Szymski Feliks
Tenczyński Stan.
Tondera Józef
Tumidajski Stan.
Tyrpa Jan
Uchacz Eugeniusz
Wadowski Józef
Wieroński Maryan
Wieroński Seweryn
Włosiński Stanisław

[1]) **Uczniowie odznaczeni grubszym drukiem są chlubnie zdolnieni do klasy następnej.**
*** Uczniowie odznaczeni gwiazdką wystąpili z Zakładu w ciągu roku szk.**

Klasa III.

Antecki Józef
Bańdura Wacław
Bartnicki Kazimierz
Bednarz Jan
Bidziński Tadeusz*
Chromy Jan
Czamara Franciszek
Czarnota Jan
Czkyła Andrzej
Drabik Jan
Filipowski Antoni
Jordan Jan

Kamiński Józef
Kazanecki Maryan
Kęsek Stanisław
Kochaj Maryan
Kruziel Roman
Liszka Franciszek
Norek Władysław
Opyrchalski Antoni
Owsiak Jan
Ryszka Eugeniusz
Stachura Jan
Starmach Wojciech

Strojny Tadeusz
Surówka Józef
Święch Adam
Waśkowski Wład.*

Pryw.

Bidziński Józef
Czarnowska Róża
Pelcowna Władysława
Pomiankowska Jadw.

Ogłoszenie.

Wpisy na r. szkolny 1911/12 odbędą się d. 31 sierpnia o godz. 8 rano. Egzamina wstępne do kl. I. II. III. IV. i poprawcze d. 1 września od 8 rano.

Egzamina wstępne do kl. I. i poprawcze są bezpłatne, do klas innych taksa wynosi 24 K.

Uroczyste nabożeństwo z powodu otwarcia nowego roku szkolnego odbędzie się d. 3 września.

Nauka szkolna rozpocznie się d. 4 września o 8 rano.

Zakres wymagań przy egzaminie wstępnym do I klasy gimnaz:

1. Z religii wymaga się takich wiadomości, których nabyć powinien uczeń w pierwszych 4 latach szkoły ludowej.

2. Z jęz. polskiego: Czytanie płynne, objaśnianie czytanych ustępów pod względem treści, znajomość części mowy odmiana imion i czasowników, znajomość zdania pojedynczego i rozwiniętego i jego części składowych, poprawne napisanie dyktatu.

3. Z jęz. niemieckiego: Czytanie płynne i zrozumiałe, znajomość odmiany reczowników, przymiotników i zaimków, odmiana słów posiłkowych i czasowników słabych tudzież odmiana najzwyklejszych czasowników mocnych, poprawne napisanie łatwego dyktatu.

4. Z rachunków: Pisanie liczb do miliona włącznie, biegłość w 4 działaniach liczbami całkowitemi, pewność w tabliczce mnożenia, znajomość najważniejszych miar.

Przy wpisie każdy uczeń ma przedłożyć świadectwo z ostatniego półrocza i złożyć datek 3 K. na zbiory naukowe i na zabawy, każdy uczeń nowo wstępujący ma nadto przedłożyć metrykę i uiścić taksę wstępną 4 K. 20 h.

Uczniowie, którzy powtarzali klasę a nie otrzymali promocyi do następnej klasy nie mogą nadal uczęszczać do tego samego gimnazyum.

Opłata szkolna w kwocie 30 K. na półrocze winna być złożoną w pierwszych sześciu tygodniach każdego półrocza.

Uczniowie kl. I. którzy nie otrzymają odroczenia mają ją złożyć za I. półrocze w ciągu trzech pierwszych miesięcy.

O odroczenie opłaty szkolnej mają uczniowie kl. I. wnosić prośby w 8 dni po wpisie, a do prośby załączyć świadectwo ubóstwa nie dawniej, jak przed rokiem wystawione.

O uwolnienie od opłaty szkolnej winni uczniowie klas I-IV. wnosić prośby najpóźniej do 25 września i załączyć świadectwo roczne i świadectwo ubóstwa.

Stanisław Pordyak

dyrektor.